9.1.2023

1046/01.04.01.00/2022

Lakivaliokunta
Eduskunta

Suojelupoliisin lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi pakkokeinolain ja esitutkintalain muuttamisesta sekä niihin liittyviksi laeiksi (217/2022 vp)

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi pakkokeinolakia (806/2011) ja eräitä siihen liittyviä lakeja. Suojelupoliisin kannalta merkityksellisiä esityksessä ovat erityisesti pakkokeinolain 10 luvun salaisiin pakkokeinoihin ehdotetut muutokset, koska niillä on vaikutusta poliisilain 5 luvun salaisiin tiedonhankintakeinoihin, jotka puolestaan ovat Suojelupoliisin käytössä rikostorjunnassa. Pakkokeinolain salaiset pakkokeinot ja poliisilain (872/2011) salaiset tiedonhankintakeinot sekä tiedustelumenetelmät ovat osittain määritelmällisesti samoja, joten näihin toimivaltuuksiin tehdyillä muutoksilla on tiivis vaikutus toisiinsa. Salaisia tiedonhankintakeinoja koskeva poliisilain 5 luku perustuu olennaisilta osiltaan pakkokeinolain 10 luvun säännöksiin salaisista pakkokeinoista ja poliisilain 5 a luvun siviilitiedustelu taas perustuu olennaisilta osiltaan poliisilain 5 lukuun.

Suojelupoliisi ei enää siviilitiedustelusta säätämisen jälkeen tee esitutkintaa eikä käytä pakkokeinolaissa säädettyjä toimivaltuuksia. Suojelupoliisin näkökulmasta kuitenkin pakkokeinolain 10 lukuun tehtävillä erityisesti toimivaltuuksien määritelmiä koskevilla muutoksilla voi olla edellä mainituista syistä suoraan merkitystä myös Suojelupoliisin suorittamaan rikostorjuntaan ja siviilitiedusteluun. Suojelupoliisi on lausunnossaan poliisilain muuttamista koskevasta hallituksen esityksestä esittänyt myös huomioita toimivaltuussääntelyn ajantasaistamisia koskien erityisesti kybervakoilun torjunnan parantamiseksi. Suojelupoliisi viittaa tältä osin 9.1.2023 päivättyyn lakivaliokunnalle toimittamaansa lausuntoon poliisilain muuttamisesta.

Suojelupoliisi kiinnittää käsiteltävänä olevassa pakkokeinolain muutoksessa erityisesti huomiota 10 lukuun ehdotetuissa muutoksissa siihen, että teletoimivaltuudet ehdotetaan muutettavaksi henkilösidonnaisiksi. Suojelupoliisin tekemässä siviilitiedustelussa on ollut ehdotettua vastaavalla tavalla jo käytössä teletoimivaltuuksien kohdentaminen henkilöön ja tämä on ollut käytännössä hyvin toimiva ratkaisu. Suojelupoliisi pitää siten kannatettavana ja perusteltuna, että myös pakkokeinolakia muutetaan ehdotetulla tavalla siten, että rikosten selvittämisessä käytettäviä teletoimivaltuuksia voidaan käyttää teleosoite- tai telepäätelaitekohtaisuuden sijaan henkilösidonnaisesti. Muutos on hyvin tarkoituksenmukainen

1100 - 0321

SUOJELUPOLIISI
Ratakatu 12, PL 151, 00121 HELSINKI
Vaihde 0295 480 131 | kirjaamo@supo.fi | www.supo.fi

teknologisen kehityksen sekä teleosoitteiden ja telepäätelaitteiden lisääntymisen myötä.

Suojelupoliisi pitää 10 lukuun ehdotettuja muutoksia perusteltuina ja kannatettavina

Suojelupoliisilla ei ole toimialaansa liittyvää lausuttavaa lakialoitteista LA 57/2021 vp ja LA 91/2020 vp.

Ylitarkastaja Heli Heikkola